

97-уми сураи Қуръон буда, дар Маккаи мукаррама нозил шуда,
аз 5 оят иборат аст.

Ин сура аз ибтидои нузули Қуръони азимушшаън дар моҳи мубораки Рамазон -шаби қадр, ки яке аз шабҳои ин моҳи муборак аст ва фазилати он шаб, фуруди малоик барои тасбеҳу таҳлил гуфтан дар ҳаққи бандагоне, ки шаби муқаддасро зинда медоранд ва ба ибодати Парвардигори худ машғуланд, сухан мекунад. Инчунин дар хусуси сифатҳои он шаб ва имконияти қабули дуъо аз баракати нузули Қуръон дар ҳамин шаб маълумот медиҳад.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Бисмиллаҳи-р-Раҳмани-р-Раҳим

*Оғоз мекунам ба номи Худованде ки беандоза меҳрубону
бениҳоят бораҳм аст.*

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ

Иннā анзалнāху фī лайлати-л-қадр. 1.

**1. Ҳаройина, мо он (Қуръон)-ро дар шаби Қадр фуру
фиристодем.**

Яъне Қуръони маҷид аз "Лавҳулмаҳфуз" ба сӯи Осмони дунё дар шаби қадр ҳамагӣ нозил гардид. Баъд вобаста ба тақозои воқеаҳо дар муддати 23 сол ба Замин, яъне ба Муҳмад (с) ба воситаи Ҷабраил (а) нозил шуд. Баъзе муфасссирон ақида доранд, ки шояд шурӯи нузули Қуръон аз Осмони дунё ба ҳазрати Муҳаммад (с) ҳам дар ҳамин шаб шурӯъ шуда бошад. Валлоҳу аълам.

وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ

Ва мā адрōка мā лайлату-л-қадр. 2.

2. Ва чӣ медонӣ, ки «шаби Қадр» чист?

Ва чӣ туро ба азамат ва бузургии ин шаби қадр огоҳ тавонад кард? Ояти зер ба ин савол посух медиҳад:

لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ ﴿٣﴾

Лайлату-л-қадрӣ хайру-м-мин алфи шаҳр. 3.

3. Шаби Қадр аз ҳазор моҳ беҳтар аст.

Дар ояти дуҷуми ин сураи муборақ Худованди мутаъол фармудааст, ки эй Муҳаммад (с.) аз кучо донистӣ, ки шарафу бузургии он шаб дар чист? Ин суоли Худованд далолат мекунад, ки “Шаби қадр” назди Аллоҳтаъоло қадрӣ манзалати бузурге дорад ва хонандаи ин оят бо шавқу ҳавас дар талаб мешавад, ки он шаби қадр чӣ бошад?

Аллоҳтаъоло фазлу бузургии ин шабро дар оятҳои 3,4,5-ум аз се ҷиҳат зикр мекунад. Ҷиҳати аввали бузургии ин шаб дар мазмуни ояти 3-юм аст. Савобу подоши (аҷри) то ба рӯз наҳобида, дар тоъату ибодат гузаронидани як шаби қадр аз савоби ибодати шабонарӯзи ҳазор моҳе, ки дар онҳо шаби қадр набошад афзалтар аст.

Оид ба сабаби нозилшавии ин оятҳо дар ҳадисе омадааст, ки марде аз умматони пайғамбарони гузашта ҳазор моҳ дар роҳи ризои Аллоҳтаъоло бар зидди кофирони ғаддор ҷиҳод мекардааст. Расулulloҳ (с) ва мусалмонон аз ибодати ӯ тааҷҷуб намуданд. Сипас он Ҳазрат (с.) барои умматони худ чунин ибодатро аз Парвардигор таманно намуд: **“Парвардигоро, умри уммати манро кӯтоҳу тоъаташонро кам кардӣ!...”** Ҷавобан ба таманнои Расулalloҳ (с.) Аллоҳтаъоло “шаби қадр”-ро ато намуд, зеро дар ин шаб...

تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرِ ﴿٤﴾

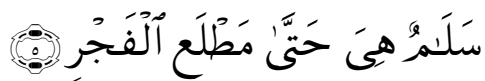
Таназзалу-л-малъикату ва-р-руҳу фӣҳа би иъни

Раббиҳим-м миъ кулли амр. 4.

4. Дар он шаб фариштагон ва Рӯҳ бо ҳукми Парвардигорашон аз барои саранҷоми ҳар кор фуру меоянд.

Яъне, фариштагон ба хусус Рӯҳул Қуддус (номи Ҷабраил (а)) бо амри илоҳӣ барои иҷрои ҳар амре, ки Парвардигор аз ин сол то соли дигар барои бандагон тақдир кардааст, ба Замин фуруд меоянд. Бошандагони рӯйи Заминро бо хайру баракати азим файзбор месозанд. Инчунин ҳалқаҳои зикрро ихота мекунанд ва парҳои хешро барои таъзим ва нигоҳ доштан аз шарри шайтон ба

болои толибон ва амали солеҳқунандагон паҳн месозанд. Ин вачҳи дувум аст.

Салāmун ҳия ҳаттā матлаъи-л-фаҷр. 5.

5. То тулӯи субҳ он шаб эмину саломат аст.

Яъне, он шаб шаби амн ва роҳат ва хотирҷамъӣ аст. Аҳлуллоҳ дар он шаб ҳузури қалб ва таманнои бештар ҳосил мекунамд. Аз ибодатҳои худ лаззат ва ҳаловати дигаре меёбанд. Ин асари нузули раҳмат ва баракат мебошад. Дар он шаб аз аввали шаб сар карда, то тулӯи Офтоб фариштагон ба муъминон салом медиҳанд ва тақдири бадро наменависанд, магар тақдире, ки назди Аллоҳтаъоло барои инсон хайр асту саломат онро менависанд.

Шаби "Лайлатул Қадр" фақат дар моҳи мубораки Рамазон аст. Онро мувофиқи ривоятҳо дар рӯзҳои тоқи даҳаи охири моҳи мубораки Рамазон яъне: 21, 23, 25, 27, 29 бояд талаб кард. Машҳуртарин қавл он аст, ки "Шаби Қадр" дар шаби 27-ӯм мебошад. Зеро калимаи лайлатулқадр 9 ҳарф аст ва ӯ 3 маротиба ба такрор омадааст. Нишонаҳои он шаб ин аст, ки Офтоби он рӯз сурхияш кам буда, рӯзаш начандон гарм ва начандон сард, Осмони шабаш софу беғубор ва шайтон то тулӯи Офтоб банд аст. Хосиятҳои "Шаби Қадр" бисёр аст, мо ин ҷо бо овардани дуъои Расулаллоҳ (с.) барои "Шаби Қадр" суханро ба поён мерасонем. Мо бояд ҳангоми дуъои "Шаби Қадр" онро гӯем: "Аллоҳума анта ʔафуввун, туҳиббул ʔафва фаъфу ʔаннӣ".

Яъне "Эй бор Худо! Ту афвқунандаи гуноҳон ҳастӣ ва афвро дӯст медорӣ, пас, афв кун маро". Ин вачҳи 3-юми бузургии "Шаби Қадр" буд.

**Эй хоҷа, чу чӯйи зи шаби қадр нишонӣ,
Ҳар шаб шаби қадр аст агар қадр бидонӣ.**

Поёни сураи "Қадр". Валиллоҳил ҳамд.